

SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA

OPIS TECHNICZNY

1. Wstęp.	3
2. Podstawa opracowania.	3
3. Zakres opracowania	3
4. Uwagi ogólne.	3
5. Opis agregatu.	3
6. Układ automatyki SZR.	4
7. Ochrona przeciwporażeniowa.	5
7.1 Ochrona przeciwporażeniowa przy zasilaniu z sieci energetyki zawodowej.	5
7.2 Ochrona przeciwporażeniowa przy zasilaniu z agregatu prądotwórczego.	6

RYSUNKI

Rys. nr 1 – Usytuowanie agregatu.	7
Rys. nr 2 – Schemat zasilania budynku.	8
Rys. nr 3 – Dokumentacja przełącznika zasilania.	9

Karta katalogowa agregatu prądotwórczego.	15
---	----

1. Wstęp

Dla zasilania rezerwowego stacji wodociągowej zlokalizowanej w Wykrocie, zaprojektowano zespół prądotwórczy stacjonarny (agregat) o mocy 122,92kVA (98,34kW) wraz z towarzyszącymi instalacjami oraz układem SZR. Agregat wyposażony będzie w układ samoczynnego uruchomienia (samo start) oraz układ kontroli parametrów pracy. Inwestycja jest zlokalizowana w miejscowości Wykrot na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 382/2.

2. Podstawa opracowania.

- Zlecenie inwestora;
- Warunki przyłączenia agregatu nr GR/PP/RM/14964/2021 z dn. 02.07.2021r. wydane przez PGE Dystrybucja S.A.
- Podkład geodezyjne w skali 1:500;
- Uzgodnienia z PGE Dystrybucja S.A.;
- Uzgodnienia z inwestorem;
- Obowiązujące przepisy, normy i katalogi.

3. Zakres opracowania.

- Uwagi ogólne;
- Opis agregatu;
- Układ SZR;
- Ochrona przeciwporażeniowa;
- Uwagi końcowe.

4. Uwagi ogólne.

Dla zasilania awaryjnego stacji wodociągowej zlokalizowanej w miejscowości Wykrot zaprojektowano ustawienie agregatu prądotwórczego zewnętrznego. Lokalizację agregatu pokazano na rysunku nr 1. Układ automatyki SZR przy zaniku zasilania z sieci energetyki zawodowej uruchomi agregat i przełączy zasilanie budynku. Po powrocie napięcie zasilającego nastąpi przełączenia układu zasilania na zasilanie z sieci i wyłączenia agregatu. Schemat zasilania budynku pokazano na rysunku nr 2.

Układ automatyki SZR oparto na automatycznym przełączniku zasilania ATyS r 3P 260A wyposażonym w blokady mechaniczną i elektryczną gwarantujące, że zasilanie z sieci i z agregatu nie zostaną włączone jednocześnie.

Dla obiektu zaprojektowano agregat prądotwórczy FD 125 I-ST o mocy znamionowej 99kW (124kVA).

Dla agregatu zostanie wykonana dedykowana płyta fundamentowa.

5. Opis agregatu.

Dane znamionowe dopranego agregatu:

Typ zespołu: FD 125 I-ST

Rodzaj:	Stacjonarny, zewnętrzny
Moc:	124 kVA (99 kW)
Rodzaj prądu:	przebiegienny trójfazowy
Napięcie znamionowe:	400/230 V
Prąd znamionowy	179 A
Częstotliwość:	50 Hz

Moc rezerwowana z agregatu prądotwórczego:

Moc zainstalowana	$P_i = 135,72 \text{ kW}$
Współczynnik jednoczesności	$k_j = 0,7$
Moc szczytowa	$P_{sz} = 135,72 \cdot 0,7 \approx 95,0 \text{ kW}$
Prąd szczytowy	$I_{sz} \approx 144,3 \text{ A}$

Agregat prądotwórczy jest autonomicznym urządzeniem elektroenergetycznym, generującym energię elektryczną w procesie przemiany energii mechanicznej, wytworzonej przez silnik spalinowy, na energię elektryczną wytworzoną w prądnicę połączonej z silnikiem. Znajduje zastosowanie w bardzo wielu branżach (przemysł, budownictwo, rolnictwo, telekomunikacja, handel i inne). Może być stosowany jako źródło zasilania w przypadku zaniku energii w sieci lub jako zastępcze źródło prądu w miejscu, gdzie podłączenie do sieci jest utrudnione lub wręcz niemożliwe; Przy współpracy z automatycznym układem rozruchu stanowi doskonałe zabezpieczenie obiektów prywatnych lub użyteczności publicznej przed niekontrolowanymi zanikami napięcia.

Zaprojektowany zestaw prądotwórczy przystosowany jest do pracy w warunkach zewnętrznych zgodnie z przeznaczeniem, w warunkach klimatycznych od -25°C do 50°C . Agregat prądotwórczy składa się z prądnicy synchronicznej oraz silnika spalinowego, połączonych ze sobą i osadzonych na ramie metalowej za pośrednictwem wibroizolatorów. W ramie zabudowany jest zbiornik paliwa o pojemności 350 litrów.

Zespół prądotwórczy sterowany jest układem automatyki zapewniającej samoczynny rozruch agregatu, kontrolę podczas pracy oraz zatrzymanie silnika w trybie normalnej pracy i w trybie awaryjnym.

Zamontowanie układu automatyki nie zwalnia użytkownika od wykonywania okresowych przeglądów technicznych wyszczególnianych w fabrycznej instrukcji obsługi zespołu prądotwórczego. Należy podkreślić, że sprawność techniczna zespołu, a zwłaszcza sprawność akumulatorów rozruchowych jest podstawowym warunkiem prawidłowej pracy całego układu rezerwowego zasilania.

Szczegółowa instrukcja obsługi jest dołączana fabrycznie do agregatu.

Ostrzeżenie!!!

W stanie czuwania agregatu, gdy włączona jest automatyka, nie wolno wykonywać żadnych prac przy zespole prądotwórczym. Nieoczekiwane uruchomienie agregatu podczas prac remontowych grozi poważnym wypadkiem.

Wszelkie prace remontowe agregatu można wykonywać tylko po wyłączeniu automatyki i odłączeniu akumulatorów.

6. Układ automatyki SZR.

Schemat zasilania budynku pokazano na rysunku nr 2. Układ SZR ma za zadanie automatyczne przejęcie obciążenia przez zespół prądotwórczy przy zaniku napięcia w sieci podstawowej. W tym celu przy rozdzielnicy głównej budynku należy zamontować dedykowany przełącznik zasilania ATS zbudowany na przełączniku ATyS r 3P 200A. Przełącznik sterowany jest sterownikiem InteliLite AMF 25 zainstalowanym przy agregacie. Dokumentację przełącznika pokazano na rysunku nr 3. Przełącznik zasilania posiada blokady mechaniczną i elektryczną, które uniemożliwiają załączenie do pracy równoległej sieci zasilającej i agregatu prądotwórczego.

Napięcie zasilania sieci podstawowej oraz agregatu kontrolowane jest przez przełącznik na zaciskach przyłączeniowych. Po zaniku napięcia zasilania z sieci podstawowej układ SZR wysyła sygnał startu do agregatu. Po osiągnięciu przez agregat parametrów znamionowych układ przełączy zasilanie. Po powrocie napięcia zasilającego nastąpi przełączenie na zasilanie podstawowe i przesłanie sygnału stop do agregatu.

7. Ochrona przeciwporażeniowa.

Pomiarów dokonano w sieci zasilającej. Do obliczeń wybrano najdłuższy obwód jednofazowy zabezpieczony wyłącznikiem nadprądowym o charakterystyce B 10A.

7.1 Ochrona przeciwporażeniowa przy zasilaniu z sieci energetyki zawodowej.

Obliczenie impedancji pętli zwarcia dla najdalszego odbiornika:

Rezystancja transformatora	$R_T \approx 0,0142 \Omega$
Reaktancja transformatora	$X_T \approx 0,0452 \Omega$
Rezystancja linii	$R_L \approx 0,014 \Omega.$
Reaktancja linii	$X_L \approx 0,004 \Omega.$
Rezystancja pętli zwarcia	$R_Z = R_T + 2 \cdot R_L \approx 0,0421 \Omega$
Reaktancja pętli zwarcia	$X_Z = X_T + 2 \cdot X_L \approx 0,0533 \Omega$

Impedancja pętli zwarcia:

$$Z_Z = \sqrt{(R_Z^2 + X_Z^2)} \approx 0,068 \Omega$$

Początkowy prąd zwarcia:

$$I_{k1}'' = \frac{c \cdot U_{1f}}{Z_Z} \approx 3,4 kA$$

○

Zastosowany wyłącznik nadprądowy do prawidłowego zadziałania potrzebuje prądu przewyższającego pięciokrotnie prąd znamionowy:

$$I_{k1}'' = 3,4kA \geq I_r = 50A$$

Skuteczność ochrony przeciwporażeniowej:

$$Z_Z \cdot I_r = 0,068 \cdot 50 = 3,4V \leq U_0 = 230V$$

Ochrona skuteczna.

7.2 Ochrona przeciwporażeniowa przy zasilaniu z agregatu prądotwórczego.

Obliczenie impedancji pętli zwarcia dla najdalszego odbiornika:

Reaktancja podprzejściowa podłużna generatora	$x_d'' = 0,093$
Rezystancja linii	$R_L \approx 0,0100 \Omega$
Reaktancja linii	$X_L \approx 0,0035 \Omega$

Reaktancja generatora:

$$X_G = \frac{x_d'' \cdot U_{rG}^2}{S_{rG}} = \frac{0,12 \cdot 400^2}{60000} \approx 0,1211 \Omega$$

Rezystancja pętli zwarcia $R_Z = 2 \cdot R_L \approx 0,0201 \Omega$.

Reaktancja pętli zwarcia $X_Z = X_G + 2 \cdot X_L \approx 0,1281 \Omega$.

Impedancja pętli zwarcia:

$$Z_Z = \sqrt{(R_Z^2 + X_Z^2)} \approx 0,1297 \Omega$$

Początkowy prąd zwarcia:

$$I_{k1}'' = \frac{c \cdot U_{1f}}{Z_Z} \approx 1,7kA$$

Zastosowany wyłącznik nadprądowy do prawidłowego zadziałania potrzebuje prądu przewyższającego pięciokrotnie prąd znamionowy:

$$I_{k1}'' = 1,7kA \geq I_r = 50A$$

Skuteczność ochrony przeciwporażeniowej:

$$Z_Z \cdot I_r = 0,1297 \cdot 50 = 6,5V \leq U_0 = 230V$$

Ochrona skuteczna.

Opracował:

○

**INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA
I OCHRONY ZDROWIA**

**OBIEKT
BUDOWLANY:**   **ZASILANIE REZERWOWE DLA UJĘCIA
WODY**

ADRES BUDOWY: **Wykrot gm. Myszyniec
Dz. nr ew.: 382/2**

INWESTOR: **Gmina Myszyniec
ul. Plac Wolności 60, 07-430 Myszyniec**

PROJEKTANT: **mgr inż. Tadeusz Lis
Upr. nr Wa-101/02**

1. Zakres robót:

- 1.1. Montaż agregatu prądotwórczego z przełącznikiem zasilania.
- 1.2. Uruchomienie agregatu prądotwórczego.
- 1.3. Uruchomienie układu SZR.

2. Istniejące obiekty budowlane:

- 2.1. Istniejące instalacje w budynku.

3. Elementy zagospodarowania terenu mogące stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

- 3.1. Istniejące instalacje w budynku.

4. Przewidywane zagrożenia występujące podczas realizacji robót budowlanych:

- 4.1. Ryzyko porażenia prądem elektrycznym podczas podłączania agregatu z układem SZR do sieci zasilającej.
- 4.2. Ryzyko porażenia prądem elektrycznym podczas uruchamiania układu SZR.
- 4.3. Ryzyko mechanicznego uszkodzenia ciała podczas uruchamiania agregatu (części wirujące).

5. Sposób prowadzenia instrukcji pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

- 5.1. Bezpośrednio przed przystąpieniem do prac należy zapoznać pracowników zagrożeniami wyszczególnionymi w pkt. 3 i 4, oraz udzielić instruktażu z zakresu prowadzonych robót włącznie z wykonaniem wpisu do dziennika budowy.

6. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia:

- 6.1. Zaleca się organizowanie stanowisk pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

- 6.2. Należy zapewnić pracownikom odzież ochronną i sprzęt ochrony osobistej oraz dopilnować, aby środki te były stosowane zgodnie z przeznaczeniem.
- 6.3. Apteczka pierwszej pomocy.
- 6.4. Telefon komórkowy na placu budowy umożliwiający wezwanie pomocy.
- 6.5. Zaleca się wykonywanie prac przy urządzeniach elektrycznych wyłączonych spod napięcia oraz zastosować odpowiednie zabezpieczenia przed przypadkowym jego załączeniem.

.....
(podpis projektanta)

Ostrołęka, dn. 25.08.2021r.

OŚWIADCZENIE

Na podstawie art.20 i art.35 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo Budowlane oświadczam, że projekt wykonawczy:

**budowy zasilania rezerwowego dla stacji wodociągowej zlokalizowanej
w miejscowości Wykrot gm. Myszyniec**

został opracowany w sposób zgodny z Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. 2020 poz. 1609) oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i sztuką budowlaną.

.....
(podpis projektanta)